

KLAGANDE

1. Rapid Säkerhet AB, 556565-3002

Ombud: Advokat [REDACTED]

2. Region Stockholm

Ombud: Regionjurist [REDACTED]

MOTPART

Avarn Security AB, 556256-8138

Ombud: Advokat [REDACTED] och biträdande jurist [REDACTED]

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

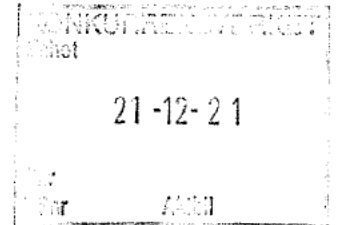
Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 14 juni 2021
i mål nr 12007-21, se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten bifaller överklagandena, upphäver förvaltningsrättens dom och avslår Avarn Security AB:s ansökan om överprövning.

YRKANDEN M.M.

Rapid Säkerhet AB yrkar i första hand att kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom varvid tilldelningsbeslutet står fast och i andra hand att upphandlingen görs om och för fram bl.a. följande. Kammarrätten måste förklara att information och uppgifter som återfinns i en anbudsgivares standardbetonade trycksaker, och alltså inte är anpassade och iordningsställda för deltagande i en offentlig upphandling, inte med automatik utgör en del av anbudet utan kräver ett aktivt åberopande. Detta gäller särskilt då denna typ av trycksaker efterfrågats av den upphandlande myndigheten. I sammanhanget är också viktigt att notera att den upphandlande myndigheten redovisat en rutin för hantering av överskottsinformation och förklarat att överskottsinformation inte med automatik leder till ett förkastande av anbudet. Dessutom har den upphandlande myndigheten förklarat att den redovisade, och nu ifrågasatta informationen, inte utgjort del av anbudet och därför saknat anledning att förkasta det. Ytterligare en omständighet av betydelse är att det ramavtal som utgör ett ska-krav i upphandlingen innehåller en rangordningsregel som gör att anbud med tillhörande handlingar ligger lägst rangordnade.

Med ”aktuella prislista” har förståtts att det ska vara den som generellt tillämpas, dvs. inte en för upphandlingen specifik prislista. Det senare underbyggs av att det i förlagan till ramavtalet i punkten 8.10 anges ”sin aktuella prislista”. Rapids ”Aktuella prislista” utgör en del av en trycksak som tagits fram för att på ett enkelt sätt presentera vad bolaget kan erbjuda. Trycksaken innehåller förutom själva prislistan ytterligare information. Genom att inge hela trycksaken har endast avsetts att åberopa själva prislistan, dvs. den information som uttryckligen efterfrågades av den upphandlande myndigheten. Om upphandlingsdokumenten har uppfattats fel är insändandet av hela trycksaken att se som ett uppenbart misstag. För det fall kammarrätten skulle anse att trycksaken i dess helhet ska anses ingå och i anbudet vara åberopad är uppfattningen att upphandlingsdokumentet

har varit otydligt utformat. Med begreppet ”Aktuell prislista” måste avses den prislista som leverantören ifråga generellt använder gentemot kunder. Om det ska förstås på annat sätt är det en transparensbrist och upphandlingen ska göras om.

Region Stockholm yrkar att kammarrätten avslår ansökan om överprövning och för fram bl.a. följande. Förvaltningsrätten har inte beaktat det sammanhang i vilket Rapid har gett in sina allmänna villkor.

Förvaltningsrättens dom är fel eftersom Rapids anbud uppfyller samtliga uppställda krav och Region Stockholm har därför inte agerat i strid med lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Rapids officiella prislista inkluderar visserligen Rapids allmänna villkor. Prislistan måste dock tolkas utifrån det sammanhang den skickats in i. Vid en sådan tolkning går det inte att dra några andra slutsatser än att Rapids avsikt med prislistan aldrig varit att reservera sig mot något krav i upphandlingen. De allmänna villkoren har inte bifogats i en separat bilaga. De har inte heller framhävts särskilt på ett sätt som kan tolkas som att de återopas. Punkten 6.1 i anbudsinfördan har tillkommit i syfte att hantera eventuell överskottsinformation. Det är tydligt att endast efterfrågad information kommer att beaktas. Rapid har aktivt bekräftat att bolaget fullt ut accepterar ramavtalsvillkoren. Vid sådana förhållanden kan Rapids avsikt med att ge in sin officiella prislista omöjligen tolkas som att de reserverar sig mot något villkor i ramavtalet.

Avarn Security AB anser att överklagandena ska avslås och för fram bl.a. följande. Samtliga inlämnade dokument, inklusive de allmänna villkoren, utgör en del av Rapids anbud. Likabehandlingsprincipen hindrar regionen från att bortse från eller välja delar av Rapids anbud som ska bli föremål för utvärdering. Ett anbud som innehåller avvikelser i förhållande till obligatoriska krav, i form av förbehåll, reservationer eller motstridiga uppgifter, ska normalt förkastas. Rapid har gett in extra handlingar (allmänna villkor) som inte efterfrågats och som innehåller avtalsvillkor i Regionens mallavtal (vilket var obligatoriskt att acceptera).

Rapid anger att man inte åberopar de allmänna villkoren trots att de gavs in. Detta ska regionen även ha förstått. Situationen måste dock rimligen bedömas objektivt. Rapids och regionens subjektiva uppfattningar kring anbudets innehåll kan inte läggas till grund för en bedömning av om anbudet varit kravuppfyllande eller inte. Regionen och Rapid påstår att Rapids anbud uppfyller samtliga avtalsvillkor eftersom Rapid kryssat i att "Anbudsgivaren accepterar samtliga Avtalskrav". En ikryssad ruta läker inte förekomsten av andra uppgifter i anbudet som motsäger en tidigare accept. Regionen och Rapid anför att kravet på "aktuell/officiell prislista" ska tolkas som ett krav på att skicka in den officiella/aktuella prislistan som i Rapids fall även innehåller de allmänna villkoren. Kravet i punkten 8.10 anger inte att prislistan ska vara officiell, utan aktuell. Möjligheten för anbudsgivare att bifoga en "aktuell prislista" utgör ett klart och entydigt krav/anvisning som inte kan uppfattas på annat sätt än att en prislista kunde bifogas anbudet, utan allmänna villkor. Även om Rapid skulle ha uppfattat (det frivilliga) kravet i underlaget så att det inte var möjligt att ta bort de allmänna villkoren från prislistan, fanns ett flertal sätt att uppmärksamma regionen på att de allmänna villkoren inte utgjorde del av anbudet. Det kunde ske t.ex. genom att stryka över de allmänna villkoren och ange att "denna del gäller inte" eller att "denna del utgör ej del av Rapids anbud".

Kravet i punkt 8.10 Ramavtalet utgör en anvisning för det fall att anbudsgivaren även vill erbjuda tilläggstjänster. Anvisningen är klar och entydig. Regionen har inte efterfrågat de allmänna villkor som Rapid tillämpar mot sina andra kunder, utan anbudsgivaren skulle endast ge in en aktuell prislista. Något skäl att göra om upphandlingen p.g.a. att kravet skulle vara otydligt finns därför inte.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Rapid har till sitt anbud bifogat sin prislista. Prislistan har lämnats avseende optionstjänster i enlighet med svarsbilagan och punkten 8.10 i förslaget till ramavtal. Handlingen i fråga är en trycksak och på omslaget anges "Prislista 2021". Den innehåller förutom uppgifter om priser även bolagets allmänna villkor, kontaktuppgifter, författningsbestämmelser m.m. Frågan är om Rapid genom att till sitt anbud bifoga prislistan har reserverat sig mot villkor i ramavtalet.

Rapid har kryssat i en ruta i svarsbilagan som bekräftelse på att man accepterar samtliga avtalskrav i ramavtalet även i förhållande till optionstjänsterna. En sådan bekräftelse genom kryss i en svarsruta kan inte ges en avgörande, självständig betydelse som tar över i de fall andra uppgifter med motsatt innebörd har lämnats i anbudet. I detta fall framgår dock inte annat än att Rapid i sitt anbud har markerat att den aktuella prislistan har getts in på grund av den möjlighet att bifoga en prislista som uttryckligen ges i upphandlingsdokumentet. Rapid har inte på något sätt hänvisat till de allmänna villkoren i prislistan. Även om prislistan innehåller annan information än enbart uppgifter om priser, framstår det mot denna bakgrund som uppenbart för kammarrätten att Rapid inte genom den ingivna handlingen reserverar sig mot de villkor som uppställs i upphandlingsdokumenten. Regionen har inte heller beaktat de allmänna villkoren vid utvärderingen av Rapids anbud. Det har därför sammanfattningsvis inte funnits skäl att utesluta Rapids anbud från anbudsutvärderingen. Överklagandena ska alltså bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Peder Liljeqvist
lagman
ordförande

Maria Ringvall
kammarrättsråd
referent

Annika Åsbrink
kammarrättsråd

Maria Wetterholm
föredragande jurist

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 31

DOM

2021-06-14

Meddelad i Stockholm

Mål nr

12007-21

SÖKANDE

Avarn Security AB, 556256-8138

Ombud: Advokat [REDACTED] och biträdande jurist [REDACTED]
[REDACTED]

MOTPARTER

1. Region Stockholm, 232100-0016

2. Rapid Säkerhet AB, 556565-3002

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och beslutar att Region Stockholms ramavtalsupphandling av bevakningstjänster SLL1620, dnr. FSN 2020-0452, delområde 1, inte får avslutas förrän upphandlingen har rättats på så sätt att en ny anbudsutvärdering ska göras vid vilken anbudet från Rapid Säkerhet AB inte ska beaktas.

Dok.Id 1370877

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd31.fst@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratten-i-stockholm/	-	måndag–fredag 08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Region Stockholm (regionen) genomför en ramavtalsupphandling av bevakningstjänster SLL1620, dnr. FSN 2020-0452, delområde 1.

Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. Enligt tilldelningsbeslut kommer regionen att teckna kontrakt med två bolag, varav ett är Rapid Säkerhet AB (Rapid).

Avarn Security AB (Avarn) yrkar att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny utvärdering genomförs där Rapids anbud inte beaktas. Som grund anför Avarn följande. Rapids anbud uppfyller inte de obligatoriska kraven i upphandlingen. Regionen har trots detta utvärderat och antagit anbudet, vilket strider mot de grundläggande principerna, särskilt likabehandlingsprincipen, i 4 kap. 1 § LOU. Avarns anbud hade antagits och tilldelats ramavtal om regionen hade agerat korrekt och förkastat Rapids anbud. Avarn har därmed lidit eller riskerat att lida skada på det sätt som avses i 20 kap. 6 § LOU.

Som stöd för talan anför Avarn bl.a. följande. Rapid har bifogat sin prislista för optionstjänster med tillhörande bilagor, inklusive bolagets allmänna bestämmelser. Rapid har således bifogat ett icke-efterfrågat dokument, de allmänna villkoren. Vissa av villkoren i de allmänna bestämmelserna står i strid med eller motsäger uppgifter i ramavtalets villkor, bl.a. vad avser skadebegränsningar och prisjusteringar. Ramavtalets avtalsvillkor har varit obligatoriska att acceptera. Rapids anbud innehåller därmed ett flertal otillåtna reservationer. Detta ska leda till att regionen förkastar anbudet i enlighet med de administrativa föreskrifterna avsnitt 6.1.

Regionen har visserligen efterfrågat prislistan för att kunna avropa optionstjänster som inte utvärderas särskilt. Regionen har dock inte efterfrågat de

allmänna villkoren. Regionen har en rätt att avropa optionstjänsterna och leverantören, som bifogar prislistan, har en skyldighet att tillhandahålla optionstjänsterna. Prislistan och de allmänna bestämmelserna utgör därmed del av Rapids anbud och den framtida leveransen. Rapids anbud innehåller därmed motstridiga och otillåtna reservationer som inte kan läkas utan att likabehandlingsprincipen träds förnär. Rapids anbud ska därmed förkastas.

Leveransen, inklusive optionstjänster, ska enligt 8.10 ramavtalet och 6.2.2 i de administrativa föreskrifterna, regleras av ramavtalets obligatoriska avtalsvillkor. Även om optionstjänsterna inte utvärderas särskilt, är det inte möjligt för anbudsgivare att föreslå avvikande avtalsvillkor för optionstjänsterna, eftersom ramavtalet även reglerar leverans av optionstjänsterna. Rapids anbud innehåller därmed även en brist i förhållande till kravet i avsnitt 6.2.2, dvs. att anbudsgivare ska acceptera avtalsvillkoren i ramavtalet även i förhållande till optionstjänsterna.

De allmänna villkoren har utgjort en del av Rapids anbud och det kan därmed inte uteslutas att Rapid beaktat sina egna, mer förmånliga, avtalsvillkor vid anbudsgivningen vilket gett möjlighet att erbjuda ett lägre pris avseende delområde 1 inklusive optionstjänster än vad som annars hade varit fallet. Hade Avarn fått samma möjlighet att föreslå avvikande avtalsvillkor för delområde 1 och/eller för optionstjänsterna, hade Avarns prissättning sett annorlunda ut då det finns kostnadsbesparingar att göra vid ett mera begränsat kontraktsansvar.

Anbud som innehåller motsägelsefulla uppgifter avseende kravuppfyllnad ska förkastas. Ett annat förhållningssätt skulle innebära att regionen godtyckligt får bortse från vissa motstridiga uppgifter i Rapids anbud, trots att uppgifterna visar på en avvikelse från det obligatoriska kravet. Även i praxis har det inte ansetts tillräckligt att acceptera krav genom att ”kryssa i en ruta”, när anbudet i övrigt innehåller uppgifter som visar på motsatsen. Att

Rapid bifogat sina allmänna villkor i anbudet visar att bolaget inte fullt ut accepterat att ramavtalet ska ha företräde framför bolagets anbud.

Rapids allmänna villkor ska enligt avsnitt 1 omfattning gälla framför regionens mallavtal. Rapid har genom att bifoga de allmänna villkoren reserverat sig mot konfliktregelns ordning och föreslagit bestämmelser som avviker från såväl mallavtalet som konfliktregeln. Kammarrätten i Stockholm har i mål nr 766-17 uttryckligen uttalat att ett avhjälpande av motstridigheter med hjälp av en konfliktlösningsregel inte är förenligt med LOU och likabehandlingsprincipen.

Regionen yrkar att Avarns ansökan om överprövning ska avslås och anför följande. Regionen har inte agerat i strid med LOU vid utvärderingen av upphandlingen. Avarn har inte lidit skada av de påstådda felen i upphandlingen. Anbudet från Rapid uppfyller de obligatoriska kraven i upphandlingen.

Till stöd för sin inställning anför regionen bl.a. följande. Enligt svarsbilagan hade anbudsgivarna möjlighet att bifoga sin officiella prislista under punkten "Uppgifter och dokument efterfrågade i övriga dokument". Det var således inte obligatoriskt att skicka med sin officiella prislista inklusive rabatt. Av punkt 8.10 i ramavtalsförlagan framgår att syftet med att anbudsgivarna ska bifoga sin aktuella prislista är att regionen även ska kunna få möjlighet att beställa andra tjänster utöver de tjänster som framgår av prisbilagan. Enligt regionens bedömning måste Rapids officiella prislista tolkas i det sammanhang den har skickats in. Rapids avsikt med att skicka in sin prislista var inte att reservera sig mot regionens villkor i avtalet, utan har endast skett i syfte att möjliggöra för regionen att beställa andra tjänster än de som framgår av prisbilagan. Det är av betydelse att Rapid inte har skickat med sina allmänna villkor som en egen bilaga. Istället för att ta fram en

prislista specifikt för upphandlingen har Rapid skickat in sin officiella prislista, tillsammans med aktuella rabattsatser i en särskild bilaga.

Rapids officiella prislista inkluderar visserligen Rapids allmänna villkor. Vid en objektiv kontextuell tolkning går det inte att dra några andra slutsatser än att Rapids avsikt med prislistan aldrig var att reservera sig mot något krav i upphandlingen. Mot bakgrund av utformningen av bifogade dokument framgår tydligt att Rapids avsikt med att skicka in sin officiella prislista endast var att ange pris på optionstjänsterna, och möjliggöra för regionen att avropa tjänster som inte var inkluderade i prisbilagan. Syftet och sammanhanget som den officiella prislistan har bifogats anbudet går inte att tolka på något annat sätt. Vidare är av betydelse att prislistan inte har utvärderats på något sätt eller har påverkat resultatet i upphandlingen.

Med beaktande av dessa omständigheter kan de till prislistan bifogade allmänna villkoren inte anses innebära att Rapid reserverar sig mot något krav i upphandlingen. Rapid har även angett i sitt anbud att de accepterar samtliga avtalskrav i upphandlingen, avsnitt 6.2.2.

Enligt regionens bedömning har endast de priser som anges i Rapids officiella prislista betydelse för upphandlingen. Redan av den anledningen är Rapids allmänna villkor inte tillämpliga. I övrigt ska noteras att ramavtalet har företräde framför anbudsgivarnas anbud. Rapids allmänna villkor kommer aldrig bli tillämpliga före ramavtalets villkor. Avtalshierarkin mellan de olika avtalshandlingarna är tydlig och det saknas grund för att påstå att det skulle finnas en möjlighet att få bättre villkor genom att till sitt anbud tillfoga ytterligare villkor. Ramavtalets villkor kommer att tillämpas även om regionen skulle avropa optionstjänster i enlighet med Rapids officiella prislista. Det var alltså inte möjligt för Avarn att lämna ett bättre anbud genom att föreslå avvikande avtalsvillkor för delområde 1 och/eller för optionstjänsterna.

I anbudsinfordran anges tydligt att inkluderande av icke-efterfrågade dokument inte per automatik innebär att anbudet kommer att förkastas. Regionen har visserligen en rätt att förkasta anbudet om ett icke-efterfrågat dokument skulle visa sig säga emot en uppgift i ett efterfrågat dokument. Så som anbudsinfordran är utformad utgör det dock ingen skyldighet att förkasta ett anbud i en sådan situation. Regionen har således inte agerat i strid med sin anbudsinfordran vid accepterandet av Rapids anbud.

Rapid anför bl.a. följande. Rapid ombads i samband med anbudslämnande att bifoga sin aktuella prislista med regionens rabattsatser. Rapid har bifogat sin aktuella prislista med de efterfrågade rabatterna i en bilaga. Prislistan är en trycksak och har bifogats i PDF-format. Rapid har accepterat samtliga krav i upphandlingen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

Enligt 4 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras enligt principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har anfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 20 kap. 6 § LOU. Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att den upphandlande enheten har agerat i strid med upphandlingsreglerna (jfr RÅ 2009 ref. 69). För att ett ingripande ska bli aktuellt

krävs också att sökanden kan visa att sökanden lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot LOU.

Upphandlingsdokumentet

I anbudsinfordran avsnitt 6 finns krav på anbudets form och innehåll. I punkten 6.1. anges bl.a. följande. Observera att beställaren genomför anbudsprövning (inklusive kontroll av upphandlingskrav och anbudstvärdering) utifrån de delar av anbudet som uttryckligen efterfrågas i upphandlingsdokumenten. Extra handlingar som informations- och produktblad eller uppgifter i anbudet som inte har efterfrågats av beställaren, oavsett språk, kommer som utgångspunkt inte att beaktas. Om sådana icke-efterfrågade dokument inkluderas innebär det inte per automatik att anbudet på den grunden kommer att förkastas. Om ett icke-efterfrågat dokument vid en genomgång av beställaren skulle visa sig säga emot en uppgift i ett efterfrågat dokument, förbehåller sig dock beställaren rätt att förkasta hela anbudet. Anbudsgivare skickar alltså in sådana extra, icke-efterfrågade dokument på egen risk.

Avsnitt 6.2 behandlar obligatoriska krav och skillnad görs mellan obligatoriska krav som utgör förutsättning för utvärdering av anbud och tilldelning av kontrakt ("upphandlingskrav") och andra obligatoriska krav ("avtalskrav"). I punkten 6.2.2 anges bl.a. följande avseende avtalskrav. De uppdragsförutsättningar och avtalsvillkor som anges i upphandlingsdokumenten i övrigt utgör obligatoriska krav som ska uppfyllas under avtalstiden i samband med uppdragets genomförande ("avtalskrav"). Anbudsgivare ska acceptera samtliga avtalskrav. Anbudsgivare ska därför, genom att sätta kryss i svarsbilagan 2.1, Bilaga 7, och till sitt anbud foga svarsbilagan med ikryssad ruta, bekräfta att anbudsgivaren accepterar samtliga avtalskrav. Beställaren förbehåller sig rätt att förkasta anbud som, enligt beställarens

bedömning, innehåller reservation mot avtalskraven. Detta gäller oaktat att Anbudsgivaren, genom att sätta kryss i rutan ovan, har accepterat avtalskraven.

Av förlagan till ramavtal, punkten 8.10 framgår följande. Avrop enhet har rätt att under avtalstiden avropa på varianter av tjänster eller produkter inom objektområdet som ingår i leverantörens ordinarie produkt- och tjänsteutbud som inte nämns i prisbilagan, bilaga 1. Anbudsgivaren ombedes i samband med anbudslämnade bifoga sin aktuella prislista med Region Stockholms rabattsats/er.

Förvaltningsrättens bedömning

Den upphandlande myndigheten ska enligt principen om likabehandling behandla alla leverantörer lika och ge dem lika förutsättningar. I enlighet med denna princip får den upphandlande myndigheten inte efterge eller bortse från sådana obligatoriska krav som uppställs i förfrågningsunderlaget (se bl.a. HFD 2016 ref. 37). EU-domstolen har slagit fast att det med hänsyn till principen om likabehandling krävs att samtliga anbud är förenliga med bestämmelserna i kontraktshandlingarna för att garantera en objektiv jämförelse av anbudena. Detta skulle inte uppfyllas om anbudsgivarna tilläts avvika från grundläggande bestämmelser i kontraktshandlingarna genom förbehåll, med undantag för de fall då dessa bestämmelser uttryckligen ger denna möjlighet (mål C-243/89 Kommissionen mot Danmark, punkt 37 och 40). Ett anbud som innehåller sådana avvikelser, i form av förbehåll eller reservationer, är därmed att betrakta som orent och ska förkastas.

Av handlingarna i målet framgår att ramavtalets villkor har varit obligatoriska för anbudsgivare att acceptera. Rapid har också kryssat i en ruta i upphandlingsdokumentet för att bekräfta kravuppfyllelse. Förvaltningsrätten anser emellertid att en sådan bekräftelse inte kan ges en

självständig betydelse om anbudsgivaren samtidigt lämnar andra uppgifter med motsatt innebörd. Det har inte varit obligatoriskt att inge prislista för optionstjänster. Rapid har emellertid lämnat in sådan prislista och har till denna bifogat bolagets allmänna villkor, vilka inte har efterfrågats av regionen. Avarn har pekat på ett flertal skillnader mellan ramavtalets villkor och Rapids allmänna villkor, bl.a. avseende skadebegränsningar och prisjusteringar. Enligt förvaltningsrättens bedömning har de allmänna villkoren blivit en del av Rapids anbud, oaktat i vilket sammanhang de har lämnats in. Förvaltningsrätten gör bedömningen att Rapid, genom att bifoga sina allmänna villkor, har reserverat sig mot villkor i ramavtalet, vilka har varit obligatoriska för anbudsgivare att acceptera. Att avhjälpa motstridigheter med hjälp av en konfliktlösningsregel på så sätt som regionen har gjort gällande bedöms inte heller förenligt med LOU och likabehandlingsprincipen (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 27 juni 2017 i mål nr 766-17). Eftersom de allmänna villkoren innehåller motstridiga uppgifter jämfört med ramavtalets villkor som bekräftats av Rapid anser förvaltningsrätten att anbudet från Rapid är att betrakta som orent med innebörden att de i ramavtalet uppställda villkoren inte är uppfyllda. Det som regionen har anfört avseende att prislistan inte har utvärderats ger inte anledning till en annan bedömning.

Regionen har genom att utvärdera ett anbud som inte uppfyller samtliga uppställda krav brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU. Detta har medfört att Avarn kan antas ha lidit eller kan komma att lida skada. Det föreligger därmed skäl för att ingripa mot upphandlingen med stöd av 20 kap. 6 § LOU och ansökan ska därför bifallas.

Den brist som har konstaterats kan inte anses ha påverkat upphandlingens konkurrensuppsökande skede. Förvaltningsrätten anser därför att det är tillräckligt att upphandlingen rättas genom en ny anbudsutvärdering vid vilken anbudet från Rapid inte ska beaktas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Anna Karin Andersson
Rådman

Erica Malmgren har varit föredragande.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag (söndagsregeln).

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att prövningstillstånd meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2011:1029) om om upphandling på försvars- och Säkerhetsområdet, lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna eller lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Vid beräkningen av de tio dagarna gäller söndagsregeln. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16:e eller 20:e kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.